

Komunitné centrum v Nesvadoch

Projekt bol podporený Islandom, Lichtenštajnskom a Nórskom prostredníctvom Programu Aktívne občianstvo a inklúzia, ktorý realizuje Nadácia Ekopolis v spolupráci s Nadáciou pre deti Slovenska a SOCIA - nadácia na podporu sociálnych zmien.

Projekt: **Komunitné centrum – Spolu dokážeme viac!**

Obdobie realizácie: júl 2013 – december 2014

Príjemca podpory: Miestne združenie YMCA Nesvady (občianske združenie), Nesvady

Financovanie: 33 334,00 € (AOI 90 % = 30 000,30 €)

„V praxi sme pochopili, že práca s ľuďmi je viac ako rôzne teórie. Niekedy nestačí len dobrý program. Práca s ľuďmi si vyžaduje našu energiu, náš čas, naše prostriedky, a napriek tomu nás obohacuje.“ Betka Magdlovska (koordinátorka projektu)

Príjemca podpory

YMCA Nesvady je nezisková kresťansky orientovaná organizácia, ktorej cieľom je poskytnúť deťom a mládeži rozličné možnosti kvalitného využitia svojho voľného času. Ide o osobný rozvoj v spoločnosti – preto YMCA Nesvady organizuje rôzne kultúrne a športové podujatia, školenia a kurzy. Ponúka pravidelnú činnosť v kluboch, organizuje letné a zimné tábory. Realizuje krátkodobé alebo dlhodobé projekty a tým si získava priazeň a dôveru detí, mládeže, ich rodičov, školy, miestnych autorít.

YMCA Nesvady má 225 členov a ročne sa organizovaných aktivít zúčastní asi 500 detí z okolia. Cieľovou skupinou sú deti a mladí ľudia vo veku 6-26 rokov. YMCA Nesvady má jedného plateného zamestnanca – programového koordinátora a dvoch čiastočne platených pracovníkov - projektového koordinátora a administratívneho pracovníka. Využíva možnosti absolventskej praxe z Úradu práce, vytvorila chránenú dielňu. Všetky ostatné činnosti vedú dobrovoľníci (približne 30) bez nároku na finančnú odmenu.

Projekt

YMCA Nesvady sa už od svojho vzniku zapája do rôznych projektov a grantov. Hlavným cieľom je udržať aktivity, ktoré sa overili v praxi a zároveň hľadať nové aktivity na základe potrieb komunity a regiónu.

Prínos projektu pre inštitucionálny rozvoj a rast organizácie

Informácia o výzve zastihla YMCA Nesvady práve v období, kedy ukončovali staršie projekty a bolo potrebné uvažovať o tom, čo ďalej. Možnosť realizovať projekt prostredníctvom programu AOI bola preto veľmi motivujúca a to hlavne z hľadiska aktuálnej potreby posunúť sa do niečoho nového.

Keďže organizáciu začali spontánne oslovovať ľudia v obci s tým, že by potrebovali pomoc v rôznych témach oblastiach života. A tak bolo smerovanie projektu dosť jasné – otvoriť sa širšej komunite obce prostredníctvom komunitného centra.

Jednou z výhod projektu bola jeho lokalita - Nesvady sú menšia obec a ľudia sa osobne poznajú, vedia o aktivitách organizácie a vyhľadávajú ich. Celá implementácia tak prebehla podstatne jednoduchšie, ako keby pracovali v meste, kde je väčší odstup a anonymita ľudí.

Druhý fakt, ktorý výrazne ovplyvnil priebeh projektu bola „zohratosť“ koordinátorov projektu a tímová práca. Komunitné centrum bol prvý veľký projekt, najmä čo sa týka veľkosti samotného realizačného tímu, keďže jednotlivé aktivity si vyžadovali zapojenie interných a externých lektorov.

V praxi sa ukázalo, že teoretické nastavenie počas písania projektu (predpokladaný počet cieľových skupín, aktivít, počet opracovaných hodín lektorov) bolo vhodne odhadnuté. Odchýlky od podaného projektu boli minimálne a vychádzali z práce a potrieb konkrétnej cieľovej skupiny. Za veľmi pozitívne hodnotia možnosť platenia lektorov prostredníctvom dohôd, živnosti, zmluvy o vykonaní práce. Do aktivít projektu bol zapojený aj tím lokálnych a zahraničných dobrovoľníkov.

Administrácia projektu vyžadovala mesačné finančné výkazy a štvormesačné finančno-obsahové správy, čo bolo pre projektový tím nové a zo začiatku si neboli úplne istí, či forma a obsah ich správ je dostatočná. Novinkou boli aj podrobnejšie pracovné výkazy zamestnancov. Po kratšom období si však na takúto administráciu zvykli a dokonca zistili, že im reálne pomáha pri sledovaní čiastkových cieľov projektu a čerpaní prostriedkov.

Prínos projektu pre cieľovú skupinu projektu a tému, ktorou sa zaoberal

Najväčším prínosom pre všetky cieľové skupiny bolo zapojenie psychoterapeuta, vďaka čomu klienti dokázali búrať predsudky voči takejto forme pomoci. Zaznamenali tak veľmi pozitívnu spätnú väzbu od mladých ľudí, mamičiek s deťmi a rodičov žiakov, ktorí po skupinových besedách so psychoterapeutom na nimi navrhnuté témy išli aj o krok vpred – prekonalí pocit hanby a mali záujem o individuálne poradenstvo. Klienti počas procesu poradenstva zistili, že ich problémy sú často veľmi závažné – ale riešiteľné, a že majú niekoho, kto ich týmto procesom sprevádza a povzbudzuje. V obci tak nastala výrazná zmena k lepšiemu vo vnímaní vyhľadania psychologickej pomoci.

Ďalším úspechom bol vznik svojpomocných skupiniek (mamičky s deťmi, rodičia, rodičia znevýhodnených detí, pedagógovia, ženská skupinka...). Z praxe si uvedomili, že tieto skupinky ako prirodzene vznikajú, tak aj prirodzene zanikajú, ak sa daný problém alebo potreba vyrieši. Je to prirodzený proces, do ktorého nie je vhodné umelo zasahovať. Osvedčila sa im systematická práca so žiakmi končiacich ročníkov ZŠ prostredníctvom kurzu Láska a TY, zameraného na lepšie spoznanie svojej osobnosti, hodnoty mladých ľudí a prevenciu pred tlakom okolia. Tínedžeri mali veľký záujem o následnú prácu v komunitnom centre, kde sa mohli počas klubov stretávať s lektormi kurzu a rozprávať sa o problémoch, ktoré ich trápia. Je to pre celý tím výzva do budúcnosti – mať takých vedúcich a lektorov, ktorí sú prirodzenými autoritami pre mladých, ktorí sú prítiažliví svojou autentickosťou a kongruenciou. Výrazná zmena k lepšiemu nastala aj na ZŠ vo vnímaní externej pomoci všetkým 3 stranám – rodičom, žiakom, učiteľom. Model komplexnej pomoci voľnočasových aktivít, vzdelávacích aktivít, odbornej pomoci a svojpomocných skupiniek sa tak v praxi osvedčil, posunul celú organizáciu na vyššiu úroveň a zároveň otvoril nové možnosti práce so širšou komunitou.

Dlhodobý prínos

1. Kontinuita: Komunitné centrum nadväzuje na dobre rozbehnutú prácu, vo svojich aktivitách pokračuje a rozširuje ich.
2. Mobilizácia: Zmena vnímania riešenia problémov v komunite z pasívneho na aktívny – vznik svojpomocných skupiniek (riešenie problému neiniciuje organizácia, ale ľudia v komunite majú záujem meniť negatívne faktory, organizácia poskytuje priestor a „nástroje“).
3. Reciprocita: Z klientov komunitného centra sa stávajú dobrovoľníci, ktorí vidia zmysel a pridanú hodnotu práce s ľuďmi.
4. Profesionalizácia: Pracovníci komunitného centra majú vďaka projektu dobré základy a zázemie, majú záujem zvyšovať úroveň služieb akreditáciou a registráciou komunitného centra ako poskytovateľa sociálnych služieb.

Hlavné poučenia a odporúčania pre podobné projekty

- Pravidlo „zostať verní v malom“: len ak viete spravovať a vážiť si aj menšie projekty a granty, budete vedieť ustáť aj väčší grant zapájajúci rozsiahlejšie mechanizmy.
- Riešiť veci v tíme, zapájať členov tímu do rozhodovania a preberania nielen zodpovednosti, ale aj dôsledkov svojich rozhodnutí.
- Vopred a jasne dohodnuté pravidlá a ich dodržiavanie.
- Nie každá cieľová skupina označená ako ohrozená alebo riziková má záujem niečo začať meniť (hoci na to má príležitosť), no napriek tomu je „vôbec“ poskytnutie tejto možnosti krokom vpred (vedia, kde hľadať pomoc v budúcnosti).

Spätná väzba lektorov v projekte

Dávid Dráfi/ACET - Lektor kurzu „Láska a TY“

V projekte som zastupoval pozíciu externého lektora, ktorý mal na starosti neformálne vzdelávanie ohľadom školskej činnosti. Naša cieľová skupina boli študenti od 13 do 14 rokov. Tieto aktivity sme vykonávali v spolupráci s dobrovoľníkmi YMCA Nesvady. Moje celkové dojmy z vykonanej práce v rámci tohto projektu sú výborné. So spätnej väzby od klientov vieme, že sme boli veľmi úspešní v rámci našich aktivít, nakoľko sa ich sociálne zručnosti značne zlepšili. V projekte som sa cítil veľmi komfortne, nakoľko organizačne bolo o nás nadštandardne postarané. Komunitnému centru želám, aby si do budúcnosti udržali takú nadštandardnú úroveň poskytujúcich služieb, akú majú už teraz

Mgr. Zoltán Mátyus – Psychoterapeut

Do projektu som bol zapojený ako psychoterapeut a lektor pre psychologicko-sociálne oblasti života. Od počiatku realizácie projektu bol väčší záujem o terapeutické - poradenské stretnutia. Možno práve individuálne sedenia s dostatočnou diskretnosťou pre zúčastneného, a tým pádom aj dostatočne bezpečné podmienky potrebnej anonymity boli tým faktorom, ktorý ten nepomer spôsobil v neprospech prednášok. Táto asymetria pozostávala až do konca trvania projektu. S touto preferenciou je asi treba počítať aj do budúcnosti, nakoľko prostredie menšej obce, kde každý skoro každého pozná, je v tomto prípade určujúcou a obmedzujúcou okolnosťou, čo je samozrejme zrozumiteľné. O individuálne poradenstvo prejavovali záujem ľudia s rôznou problematikou. Podľa toho sa utvárala aj rôznorodá dĺžka trvania intervencií. Niektoré problémy sa riešili jednorázovo, situačne podľa aktuálnej problematiky, rovnako však boli aj problematiky, ktoré si žiadali niekoľko desiatok stretnutí. Často sa ukazuje fenoménom, pri ktorom je človek schopný skutočné riešenie problému odďaľovať, až kým problém nenarastie do veľkých (až takmer neriešiteľných) rozmerov, alebo kým sa problém neskomplicuje natoľko, že značnou mierou začne zaťažovať a obmedzovať život samotný. No a v tomto smere bol tento projekt nesmiernou pomocou, nakoľko veľká časť záujemcov by zrejme nevyhľadali žiadnu "cudziu" pomoc, nebyť tejto možnosti v komunitnom centre. A to je pre mňa, ako psychoterapeuta veľmi povzbudivá perspektíva. Cítim sa byť poctený dôverou ľudí, ktorý za mnou so svojim problémom prídu a je mojou túžbou, aby na konci tej spoločnej cesty mohli mať dojem, že tá cesta mala zmysel.

PhDr. Katarína Šubová - Lektor vo vzdelávaní/Poradenský psychológ

Ciele sa mi podarilo v skupine s učiteľmi predškolských zariadení sčasti naplniť. Učitelia prišli s konkrétnymi očakávaniami a hladní po informáciách. Pracovalo sa mi s nimi v atmosfére nadšenia zanietenia a vtedy sa mi pracuje s radosťou. S

učiteľmi ZŠ, s ktorými som už predtým mala skúsenosť, sa mi nepodarilo vytvoriť pracovný vzťah. Vnímam to s pochopením pre ich pracovné vyťaženie a pocit pracovnej kompetencie. S deťmi ZŠ som pracovala na žiadosť vedenia školy, resp. na žiadosť rodičov konkrétnych detí, ktorí mali medzi sebou konflikt alebo sa cítili ovládaní iným žiakom. V triede, kde som pracovala pol roka v týždenných intervaloch, som pracovala so skupinou v smere zlepšenia komunikácie. V individuálnom poradenstve s klientmi som pracovala v zmysle sprevádzania v súlade s ich očakávaniami a potrebami na ich životnej ceste. Možnosť byť súčasťou projektu vnímam ako poctu, vážim si, že ste mi dali dôveru. Dobre sa mi s Vami spolupracovalo a cítila som sa bezpečne a rada som to robila. Ďakujem za všetko, veľa som sa naučila a objavila.

English summary

YMCA NESVADY is non-governmental Christian organization focused on providing quality leisure time activities for young people. We contribute to personal development in our community by organizing cultural, sport and spiritual activities. On local level we have 225 active members.

The goal of the project was to found a community centre which would be able to respond to the needs of the local community and help handling local problems. Primarily, the project was focused on children, youth, and mothers with young children but also on cooperation with parents in general and with teachers. Through educational and leisure-time activities, the clients were guided toward creating self-supporting groups. Within these groups, people were able to help solving their own problems but also the problems occurring on the community level.

Main lessons and recommendations:

- Only if you are able to administer and value a small project, can you handle a bigger grant (involving a variety of mechanisms).
- Allow problem solving happen in the team, involve team members in decision making, and enable them to take over responsibilities not only for the decisions they make but also for their consequences.
- The rules must be defined in advance and then thoroughly observed.
- Not each target group marked as "under threat" or "at risk" is interested in change (even if given the opportunity), but just the simple thing of offering this possibility is a step ahead (because they know where to look for help in the future).